

అరణ్యపర్వము - జ్ఞానవృథము

విఘ్నేశ్వర ధ్యానమ్

నమస్తే గణనాథాయ గణానాం పతయే నమః ।
భక్తిప్రియాయ దేవేశ భక్తేభ్యః సుఖదాయక ॥

శ్రీనివాస ధ్యానమ్

అనన్తవేదసంవేద్యం నిర్దోషం గుణసాగరమ్ ।
అతీంద్రియం నిత్యముక్తం శ్రీనివాసం భజేనిశమ్ ॥

శ్రీకృష్ణ ధ్యానమ్

వందే నవఘనశ్యామం పీతకౌశేయవాససమ్ ।
సానన్దం సున్దరం శుద్ధం శ్రీకృష్ణం ప్రకృతేః పరమ్ ॥

వ్యాస ధ్యానమ్

వేదవ్యాసం స్వాత్మరూపం సత్యసన్దం పరాయణమ్ ।
శాన్తం జితేంద్రియక్రోధం సశిష్యం ప్రణమామ్యహమ్ ॥

అథ సంకల్పః

శ్రీమదాదివరాహక్షేత్రే, విరాజమానస్య, జగద్రక్షణార్థమవతీర్ణస్య, శ్రీమదఖి-
లాండకోటిబ్రహ్మాండనాయకస్య, శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామినః,
పరిపూర్ణానుగ్రహేణ, సర్వేషాం, భక్తజనానామ్, ఆధివ్యాధినివృత్తిద్వారా,
ఆయురారోగ్యైశ్వర్యాభివృద్ధ్యర్థం, సర్వారిష్టనివృత్తిద్వారా సకలశ్రేయోఽ-
భివృద్ధ్యర్థం, ధర్మార్థకామమోక్షాఖ్య, చతుర్విధ, పురుషార్థసిద్ధ్యర్థం,
సమస్తపాపక్షయార్థం, శ్రీపరమేశ్వరప్రీత్యర్థం శ్రీమన్మహాభారతే, వనపర్వణి,
యథాశక్తి, షష్ఠ్యాఽధ్యాయాంతర్గత శ్లోకపారాయణం, ఆచార్యముఖేన
కరిష్యామహే.

శ్రీకృష్ణపరబ్రహ్మణే నమః

వైశంపాయన ఉవాచ

గతే తు విదురే రాజన్ ఆశ్రమం పాండవాన్ ప్రతి ।

ధృతరాష్ట్రో మహాప్రాజ్ఞ పర్యతప్యత భారత ॥

॥6-1॥

విదురస్య ప్రభావం చ సంధివిగ్రహకారితమ్ ।

వివృద్ధిం చ పరాం మత్వా పాండవానాం భవిష్యతి ॥

॥6-2॥

స సభాద్వారమాగమ్య విదురస్మారమోహితః ।

సమక్షం పార్థివేంద్రాణాం పసాతా విష్టచేతనః ॥

॥6-3॥

స తు లబ్ధ్యా పునః సంజ్ఞాం సముత్థాయ మహీతలాత్ ।

సమీపోపస్థితం రాజా సంజయం వాక్యమబ్రవీత్ ॥

॥6-4॥

భ్రాతా మమ సుహృచ్చైవ సాక్షాద్ధర్మ ఇవాపరః ।

తస్య స్మృత్యాద్య సుభృశం హృదయం దీర్యతీవ మే ॥

॥6-5॥

తమానయస్వ ధర్మజ్ఞం మమ భ్రాతరమాశు వై ।

ఇతి బ్రువన్ స నృపతిః కృపణం పర్యదేవయత్ ॥

॥6-6॥

పశ్చాత్తాపాభిసంతప్తః విదురస్మారమోహితః ।

భ్రాతృస్నేహోదిదం రాజా సంజయం వాక్యమబ్రవీత్ ॥

॥6-7॥

గచ్ఛ సంజయ జానీహి భ్రాతరం విదురం మమ ।

యది జీవతి రోషేణ మయా పాపేన నిర్ఘతః ॥

॥6-8॥

న హి తేన మమ భ్రాత్రా సుసూక్ష్మమపి కించన ।

వ్యలీకం కృతపూర్వం వై ప్రాజ్ఞేనామితబుద్ధినా ॥

॥6-9॥

స వ్యలీకం పరం ప్రాప్తః మత్తః పరనుబుద్ధిమాన్ ।

త్యక్త్యామి జీవితం ప్రాజ్ఞ తం గచ్ఛానయ సంజయ ॥

॥6-10॥

తస్య తద్వచనం శ్రుత్వా రాజ్ఞస్తమనుమాన్య చ ।
సంజయో బాధమిത്യుక్త్వా ప్రాద్రవత్ కామ్యకం ప్రతి ॥ 6-11॥

సోఽచిరేణ సమాసాద్య తద్వచనం యత్ర పాండవాః ।
రౌరవాజినసంవీతం దదర్శాథ యుధిష్ఠిరం ॥ 6-12॥

విదురేణ సహసీనం బ్రాహ్మణైశ్చ సహస్రశః ।
భ్రాతృభిశ్చాభిసంగుప్తం దేవైరివ పురందరం ॥ 6-13॥

యుధిష్ఠిరముపాగమ్య పూజయామాస సంజయః ।
భీమార్జునయనూశ్చాపి తద్భుక్తం ప్రతిపేదిరే ॥ 6-14॥

రాజ్ఞా పృష్టః స కుశలం సుఖాసీనశ్చ సంజయః ।
శశంసాగమనే హేతుమిదం చైవాబ్రవీద్వచః ॥ 6-15॥

సంజయ ఉవాచ

రాజా స్మరతి తే క్షత్తః ధృతరాష్ట్రోఽంబికాసుతః ।
తం పశ్య గత్వా త్వం క్షిప్రం సంజీవయ చ పార్థివమ్ ॥ 6-16॥

సోఽనుమాన్య నరశ్రేష్ఠాన్ పాండవాన్ కురునందనాన్ ।
నియోగాద్రాజసింహస్య గంతుమర్హసి సత్తమ ॥ 6-17॥

వైశంపాయన ఉవాచ

వీవముక్తస్తు విదురః ధీమాన్స్వజనవల్లభః ।
యుధిష్ఠిరస్యానుమతే పునరాయాద్గజాహ్వాయం ॥ 6-18॥

తమబ్రవీన్మహాతేజా ధృతరాష్ట్రోఽంబికాసుతః ।
దిష్ట్యా ప్రాప్తోఽసి ధర్మజ్ఞ దిష్ట్యా స్మరసి మేఽనఘ ॥ 6-19॥

అద్య రాత్రౌ దినాచాహం త్వత్కృతే భరతర్షభ ।
ప్రజాగరే ప్రపశ్యామి విచిత్రం దేహమాత్మనః ॥ 6-20॥

సోఽంకమానీయ విదురం మూర్ధన్యాశ్రూయ చైవ హా ।
క్షన్యతామితి చోవాచ యదుక్తోఽసి మయానఘ ॥ 6-21॥

విదుర ఉవాచ

క్షాంతమేవ మయా రాజన్ గురుర్మే పరమో భవాన్ ।
ఏషోఽహమాగతః శీఘ్రం త్వద్దర్శన పరాయణః ॥ 6-22॥

భవంతి హి నరన్యాశ్రు పురుషా ధర్మచేతసః ।
దీనాభిపాతినో రాజన్నాత్ర కార్యా విచారణా ॥ 6-23॥

పాండోః సుతా యాదృశా మే తాదృశాస్తవ భారత ।
దీనా ఇతీవ మే బుద్ధిఃభిషన్నాద్య తాన్ప్రతి ॥ 6-24॥

వైశంపాయన ఉవాచ

అన్యోన్యమనునీయైవం భ్రాతరా ద్వా మహాద్యుతీ ।
విదురో ధృతరాష్ట్రశ్చ లేభాతే పరమాం ముదం ॥ 6-25॥

ఇతి శ్రీమహాభారతే వన పఞ్చమోఽధ్యాయః
విదుర ప్రత్యాగమనే షష్ఠో ఽధ్యాయః ॥ 6 ॥

శ్రీవేంకటేశ్వరస్వామివారి గోవిందనామావళి

అథ క్షమాప్తార్థనా

యదక్షరపదభ్రష్టం మాత్రాహీనం చ యద్భవేత్ ।
తత్సర్వం క్షమ్యతాం దేవ నారాయణ నమోఽస్తుతే ॥

అథ లోకక్షేమప్రార్థనా

స్వస్తిప్రజాభ్యః పరిపాలయంతాం న్యాయ్యేనమార్గేణ మహీం మహీశాః ।
గోబ్రాహ్మణేభ్యశ్చుభమస్తు నిత్యం లోకాస్సమస్తాస్సుఖినో భవన్తు ॥

అథ భగవత్సమర్పణమ్

కాయేన వాచా మనసేంద్రియైర్వా బుద్ధ్యాత్మనా వా ప్రకృతేస్స్వభావాత్ ।
కరోమి యద్యత్సకలం పరస్మై నారాయణాయేతి సమర్పయామి ॥

అథ మంగళమ్

శ్రీయఃకాంతాయ కళ్యాణనిధయే నిధయేఽర్థినామ్ ।
శ్రీవేంకటనివాసాయ శ్రీనివాసాయ మంగళమ్ ॥

